

[Schultz Petersen.]

fra 1861 til 1937 steget fra 31 kg til 150 kg Smør. Det er den danske Landmands vældige Indsats: af meget forskellig og langtfra overalt frugtbar Jord at lokke disse store Værdier frem, som danner Grundlaget for Danmarks Økonomi. Man maa derfor haabe, at Erkendelsen af dette vil bringe Forstaaelse hos de andre Erhverv for, hvor vigtigt det er for vort Land at have dette store Produktionsapparat i Gang. Paa dette sigter jo ogsaa denne Lov, som vi maa bede Ministeren anvende, saa den bliver til Gavn for det samlede Landbrug og der ikke erhvervsmæssigt sættes Skel mellem det store, det mellemstore og det mindre Landbrug, men at det maa gaa, som man har givet hinanden Haandslag paa i dette høje Ting, at vi vogter fælles Interesser for hele vort Folk.

Jeg anbefaler Lovforslaget til en kort Behandling i et Udvalg.

Rasmussen (Gylling): Loven om Udførsel af Landbrugsprodukter er gentagne Gange vedtaget her i Tinget, og Forholdene indtil denne Dag er jo i hvert Fald ikke bedret fra de Gange, vi har behandlet Loven, saa det er naturligt, at Landbrugsministeren nu igen fremsætter Lovforslaget, og ogsaa rimeligt, at han i dette Lovforslag kræver den udvidede Bemyndigelse, som er foreslaaet.

Det er kun i § 1, der er sket nogen særlig Ændring i den Centralisering, som kan gennemføres ved, at det foreslaaede Udvalg bliver nedsat. Det kan vi give vor Tilslutning, ligesom vi kan give vor Tilslutning til det ændrede Stk. 3 i § 1, som tager Sigte paa Anvendelsen af Pengene. Vi betragter disse Ændringer i den hidtidige Lov som rimelige og naturlige, og vi anbefaler Lovforslaget til hurtigt Vedtagelse.

Hartel: Den afgørende Ændring i dette Lovforslag i Forhold til de tidligere Love er den, at der aabnes Adgang til en ret vidtgaaende Centralisering af Landbrugets Udførsel. Jeg vil sige over for dette, at vi skal ikke være alt for forhippede paa at gennemføre Centralisering. Det, vi maa blive tvunget til af Forholdene udefra, er vi naturligvis nødt til at indrette os efter, men vi skal ikke selv fremme en Bevægelse i den Retning.

Jeg vil i denne Forbindelse gøre opmærksom paa, at i England har de nu centraliseret Smørsalget, hvilket naturligvis medfører en tilsvarende Bevægelse her i

Danmark, men for Æggenes Vedkommende er en Centralisering ikke indført. Hvordan stiller nu Prisforholdet sig for de to Varer? Jo, det ligger saaledes, at det har været praktisk talt umuligt at faa Smørprisen hævet, idet Noteringsansættelserne ogsaa herhjemme er blevet i det væsentlige uforandrede, medens der derimod er foregaaet en meget betydelig Forøgelse af Ægnoteringerne fra, saa vidt jeg husker, 110 Kr. til 166 Kr. inden for denne Periode. Dette er altsaa et Vidnesbyrd om, at den større Dispositionsfrihed, som det giver ikke at være under Centralisering, bestemt ikke er til Skade for vor Landbrugseksport. Centralisering vil jo meget nemt medføre, at vi bliver bundet til ganske bestemte ugentlige Afskibninger og derefter ogsaa ganske bestemte Prisansættelser, i de fleste Tilfælde dikteret af den anden Part, medens den større Bevægelsesfrihed giver os Mulighed for at udnytte andre Markeder. Det er mig f. Eks. bekendt, at der i det sidste Par Uger har været ualmindelig gunstige Salgsforhold for Æg til Sverige, og at dette har kunnet benyttes i den Prispolitik, der føres over for andre Aftagere. I samme Øjeblik som det hele centraliseres, vil det maaske være vanskeligere at disponere paa denne Maade.

Jeg gør disse Bemærkninger, for at vi ikke skal gaa videre i Retning af Centralisering end strengt nødvendigt. Det kan nemlig medføre, at vi i Praksis kommer til at overgive os med Hud og Haar, og det var vel ikke Meningen.

Jeg vil gerne knytte yderligere en Bemærkning til Lovforslaget, og det er den, at jeg kan ikke lide den Adgang til at idømme Bøde, som Ministeren forbeholder sig i Lovforslagets § 2. Derved opstaar der let en kedelig Sammenblanding af Administration og det, som egentlig burde være Domsmagtens Opgave. Ethvert politisk System er efter min Opfattelse bedst tjent med, at disse to Faktorer holdes saa skarpt adskilt som muligt, det gælder ikke mindst det parlamentariske System, og det bliver ikke væsentlig bedre, fordi der er Adgang til Appel til Domstolene. Efter Forslaget her, hvis det gennemføres, kan det i Praksis komme til at forme sig saaledes, at Ministeren idømmer eller — for at bruge et mere stilfærdigt Udtryk — ikender et Firma en Bøde paa f. Eks. 100 Kr. Indehaveren mener, at han er forurettet, at det er en uretfærdig Behandling, der er overgaaet ham, og han gaar ved sin Sagfører til Domstolene. Under Indtryk heraf eller af andre Grunde beslutter Ministeren at eftergive Bøden og